

T. PHILIPPE MARIE

KRYŽIUS – MŪSŲ IŠGELBĖJIMAS

Kryžius yra mūsų išgelbėjimas, todėl jis kabinamas ant sienų mūsų namuose, todėl Kryžiaus ženklas lydi kiekvieną Bažnyčios malda, todėl visais sakramentais Bažnyčia švenčia Kryžių. Eucharistijoje Jis yra tarp mūsų - Meilei negana būti tik prisiminimu apie praeitį, kad ir kokia nuostabi ta praeitis būtų. Meilė reikalauja Mylimojo realaus buvimo. Eucharistija - tai Nukryžiuotojo Jėzaus buvimas šiandien dar labiau nei vakar. Kryžius - tai naujas degantis krūmas, kuris dega, bet nesudega Eucharistijoje, kurioje Dievas vis kartoja savo vardą, bet jau nebe žodžiu, o tyloje - didžiajame Meilės geste.

Būtent todėl Kryžius pirmiausia yra viso Dievo Žodžio, esančio Rašte, išsipildymas. Septyni Jėzaus žodžiai nuo Kryžiaus įvykdo visą Šventojo Rašto Dievo Žodį: „Kad išsipildytų Raštas, Jėzus tarė: „Trokštu“ (Jn 19,28). Kaipgi šis Dievo Žodis, išstartas to vargingo Žmogaus, įvykdo visą Raštą? Koks gi šis Apreiškimas, galiausiai išsipildęs ant Kryžiaus, likęs Kristaus žmogiškosios širdies pėdsaku - troškulio šauksmu?

Mes pirmą kartą sušunkame gimdami. Tai mūsų kūno, pereinančio iš motinos iščių į naują gyvybinę aplinką, kančios ir išsilaisvinimo šauksmas, kurio nekantriai laukia mūsų motinos kaip įrodymo, kad viskas yra gerai, kad skleidžiasi nauja gyvybė.

Kryžiaus troškulio šauksmas - tai Jėzaus ir mūsų šauksmas; Jėzaus šauksmas, Jo kūnui pereinant iš žmogaus į Švč. Trejybę, ir Dievo atvaizdo šauksmas, kaip Jame, taip mumyse turinčio ištrūkti iš pasaulio ir panirti į savo amžinąjį šaltinį. Didžioji Jėzaus pergalė ant Kryžiaus - tai mūsų, kartu su Savimi, panardinimas į amžinojo gyvenimo šaltinį. Būdami Dievo atvaizdas, esate pilnutinai gyvi tuomet, kai šaukiatės Dievo iš Troškulio, nebežiūrėdami nieko kito, tik To, dėl kurio iš tiesų esate. Taip tegali reaguoti Dievo atvaizdas, kai jam atiduodamas jo šaltinis: jis šaukia iš troškulio, kurį sukelia pats į jį besiveržiantis šaltinis. Jėzaus ir mūsų žmogiškumas nuo Kryžiaus panardinamas Tėvo šaltinyje ir tegali amžinai šaukti iš šio palaimingojo troškulio, kuris vis labiau didėja. Neišsemiamąjį Šaltinį galima gauti tik šaukiantis pačios Šventosios Dvasios šauksmu, atsiųstu į mūsų širdis (plg. Gal 4,6).

Kryžiaus slėpinys - tai Jėzus, mus traukiantis prie Savęs tokius, kokie esame, kad priimtume su Juo ir Jame pilnutinį dieviškos meilės Apreiškimą. Per Jo troškulio šauksmą, perduotą mums Šventosios Dvasios, mums, vargingiesiems, liudijamas šis Apreiškimas. Gaudami Apreiškimą tampame dar vargingesni, nes kasdien rizikuojame pasakyti, kad tai ne mums. Kiekvienam iš mūsų gali būti labai sunku išgyventi Kryžių, nes tai milžiniškos vilties ir milžiniško vargingumo sandora. Viltis ateina, nes „Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse Šventosios Dvasios“ (Rom 5,5), o vargingumas kykla iš mūsų nuodėmės, dėl mūsų nepaslankumo tikėti Dievo atvaizdu, kuris merdėja mumyse.

Todėl Kryžius - tai taip pat ir Marijos dovanojimas Jonui ir mums: „Štai tavo motina.“ (Jn 19,27) Marija vienintelė savo tikėjimu ir viltimi nesumenkindama priėmė Kryžiaus slėpinį kaip Dievo Meilės Apreiškimą. Nepamirškime, jog Bažnyčia yra tam, kad saugotų Marijos tikėjimą ir viltį: vienintelį tikėjimą ir vienintelę viltį, kurie niekuomet nesumenkino Meilės Apreiškimo. Tam mums ir duota Marija. Be Jos netikėtume, jog Dievas yra Meilė,

netikėtume, kad kančia ir mirtis gali būti kartu su Dievo, kuris yra Meilė, Apreiškimu. Be Jos tematyvume Kryžiaus papiktinimą.

Marija atiduodama Jonui prie Kryžiaus, kad jis išgyventų ir vilties pilnatvę, ir kartu su Ja galėtų išgirsti Jėzaus troškulio šauksmą, kaip naujagimio šauksmą, išsiveržiantį iš naujo, nebe šio pasaulio, gyvenimo. Marija prie Kryžiaus yra mūsų tikėjimo motina, mus nuolat mokanti priimti šį galutinį Dievo Žodį - troškulio šauksmą. Marija prie Kryžiaus yra mūsų vilties motina, mus nuolat stiprinanti išbandymuose, kančiose, prieštaravimuose, kad mes išdrįstume remtis Nukryžiuotuoju Jėzumi ir su Juo perkeistume savo pasipriešinimo ar kančios šauksmą į Jo pergalės šauksmą: „Tėve... ne kaip aš noriu, bet kaip Tu!“ (Mt 26,39)... „Į Tavo rankas atiduodu savo dvasią.“ (Lk 23, 46)

Prie Kryžiaus yra visa: visas Raštas, visas tikėjimas, visa viltis, visos priemonės, kad mūsų tikėjimas ir viltis būtų pamaitinti. Jėzaus mirtis ir Jo Širdies atvėrimas - tai šaltinis, maitinantis mus žemiškoje kelionėje, kad nepaisant nieko išliktume meilės Apreiškimo viršūnėje - Kryžiuje.

Kuomet pasiekiami tokia viršūnė, nebegalima nusileisti. Todėl šv. Paulius mums sako, kad Kryžius - tai išmintis: „Žydai reikalauja stebuklų, graikai ieško išminties, o mes skelbiame Jėzų Nukryžiuotąjį... kuris yra... Dievo išmintis.“ (1 Kor 1, 22-24) Matome, kad Kryžius yra mūsų išgelbėjimas, nes jis yra mūsų išmintis, o mūsų gyvenimui labiausiai trūksta išminties.

Yra malda. Yra kančia. Mes gerai suprantame, kad Kristus gali būti ir mūsų maldoje, ir mūsų kančioje. Bet kai Jis nori mus per savo Kryžių nuvesti į Dievo išmintį, t. y. į savo paties gyvenimo pilnatvę, į visa, ko mes galėtume viltis, mums darosi sunku suprasti, o ypač - Juo sekti. Sakyčiau, kad malda ir kančia leidžia apsireikšti Avinėlio ir paklydusios avelės vestuvėms. Mes suprantame, kai meilė prisitaiko prie mūsų ir pripildo mus savo gailestingumu. Bet Kryžius yra daugiau nei tai. Mūsų išganymas nėra tik pagydymas, sielos ligos ir nuodėmės pagydymas, kūno pagydymas nuo mirties. Mūsų išganymas yra taip pat išmintis, vedanti mus į kažką visiškai naują, kas yra iš tiesų didysis Jėzaus slėpinys - Tėvo paslaptis.

Negana vien kalbėti apie Tėvą, melstis Tėvui, reikia gyventi kartu su Jėzumi, atsisukus į Tėvą. Kryžius - tai Jėzus, atsisukęs į Tėvą. Visa Jėzaus gyvybė ateina iš Tėvo: Jis yra Mylimasis Sūnus. Tiesa, Jis panoro kažko žemiško: tai Jis priėmė kūną iš Mergelės Marijos, kad būtų su mumis. Kūnas, kurį Jis priėmė iš Mergelės Marijos, Jam leido pastatyti naują maldos šventovę, leido Jam nešti mūsų kančią. Bet tai dar nėra Kryžiaus slėpinys. Reikia, kad savo mirtimi Jis perkeistų savo žemišką kūną į savo Mistinį Kūną, kad kartu su savimi mus atsuktų į Tėvą. Jei Jis panoro atsisukti į mus 33 metams, prisitaikydamas prie mūsų visiškai, iki mirties, - tai tam, kad mus įtrauktų į tai, kas galbūt labiausiai mums nesuprantama: pasilikti kartu su Juo, atsisukus į Tėvą, kaip vienatinis Mylimasis Sūnus, kuriam Tėvas atiduoda visą savo Meilę (plg. Mt 3, 17).

Jėzus miršta su didžiu šauksmu, šauksmu, kuris atvertė šimtininką. Žinote, kad nukryžiuotasis miršta lėtai, dusdamas. O Jėzus miršta didžiai šaukdamas, tarsi Jis būtų gyviausias iš visų Žemės žmonių; iš čia kyla šimtininko išpažinimas: „Tikrai šitas buvo Dievo Sūnus!“ (Mt 27 54). Šis pergalingas šauksmas yra patirtis, kurion Jis nori mus įvesti: šaukti su Juo, per Jį ir Jame „Abba! Tėve!“ Šv. Paulius mums sako, kad Šventoji Dvasia yra mums duota, kad mes kartu su Jėzumi galėtume šaukti Dievui: „Abba!“ (Ga 14, 6)

Kiekvienos Mišios, kuriose dalyvaujame, yra tam, kad **išdrįstume** tarti „Tėve mūsų“. Pažvelkite, kodėl jūs ateinate į Mišias: kad tartumėte „Tėve mūsų“. Gal manote, kad nevertėjo trukdytis, kad galėjote tai padaryti ir savo namuose? O ne! Reikia atsistoti Kryžiaus papėdėje ir išeiti iš savęs. Čia mums padeda Eucharistija - Kryžiaus sakramentas. Bet taip pat mums reikalingi mūsų broliai, dalyvaujantys Eucharistijoje, kad mes drįstume iš tiesų pasakyti „Tėve mūsų“. Taigi negaliu melstis Dievui kaip Tėvui, jei nepriimu visų žmonių kaip brolių.

Šv. Tomui Akviniečiui didžiausias mistinis patyrimas - tai galėti tarti Dievui „Tėve mūsų“. Todėl tai yra ir didžiausias broliškos meilės patyrimas. Jūs gerai neįsisąmoninate, ką sakote maldoje „Tėve mūsų“. Sakote tai, ko negalima ištarti, jei neišeini iš savęs, nes Dievas yra Jėzaus Tėvas. Visa Dievo tėvystė užsibaigia Jėzaus širdyje. Vienintelis Jėzus priima **visa** Dievo tėvystę. Jei ir mes norime priimti šią malonę - galimybę ištarti „Tėve mūsų“, reikia pasislėpti Nukryžiuotame Jėzuje, kad leistume Jam apreikšti mums Tėvą (plg. Jn 1, 18). Bet mums taip pat reikia atverti savo glėbius visiems Tėvo vaikams - jie yra mūsų broliai.

Ne tik Dievo paveikslas troškulio šauksmas ieško, kaip pasiekti šaltinį, ne tik tikėjimas susieja su meilės apreikšimo paslaptimi; ne vien Eucharistijos sakramentas mums leidžia būti bendrystėje su Jėzumi, pasiaukojančiu už mus Tėvui. Taip pat ir bendrystės su broliais patirtis, vedama Jėzaus, mus padrašina iš tiesų tarti „Tėve mūsų“.

Senajame Testamente didysis kunigas syki per metus po apsisvalymo įeidavo į šventiausią šventyklos vietą ir ištardavo Dievo vardą: „Jahvė“. Šiandien jau ne vien kunigas, bet ir mes patys galime kartu su Jėzumi tarti „Tėve mūsų“. Tai mūsų krikščioniškojo gyvenimo viršūnė.

Nepakanka tai pasakyti tik lūpomis, tai reikia rodyti visu savo gyvenimu alsuojant Šventajai Dvasiai. Negalima tarti „Tėve mūsų“, nepradėjus keisti gyvenimo, nemirštant sau. Nes kas gi yra Tėvas? Tas, kuris duoda gyvybę. O aš pats sau gyvas, man nereikia kito, kad galėčiau gyventi, pakanka savęs! Štai čia aš sustoju, jei iš tiesų nepasakau Dievui „Tėve mūsų“. Šventajame Rašte, šv. Jono Evangelijoje yra vieta, kur Jėzus sako: „...tas, kuris mane valgo, gyvens per mane.“ (Jn 6, 57) Kad gyventume per Kitą, reikia juk mirti sau, o žmogiškai tai yra neįmanoma. Žmogiškai jūs turite savyje gyvybės pradą, kuris niekuomet jūsų nepalieka - jis jums suteikia autonomiją, laisvę. Su Kryžiumi tai pasibaigia, nes prasideda naujas gyvenimas, ateinantis iš Tėvo. Taigi reikia savo gyvybę atiduoti į Dievo rankas.

Galvoju, kad tai galima padaryti tik atiduodant savo gyvenimą broliams ir taip pat dvasios tėvui. Dvasios tėvas padės jums konkrečiai jūsų gyvenimą atiduoti Tėvo priklausomybėn. BroLIAI padės jums konkrečiai bendrauti su jais šiame Tėvo gyvenime broliška meile. Pažvelkite, juk išdrįsti vadinti Dievą mūsų Tėvu, - tai išdrįsti prašyti kunigą tapti mūsų dvasios tėvu, o brolių ir seserų išdrįsti paprašyti gyventi kartu Tėvo šeimoje. Puikiai žinome, kad Evangelija sako: „Nesivadinkite tėvais.“ Tai tiesa, mes nesame tėvai. Yra vienintelis tikrasis Tėvas, kuris pasinaudoja savo įrankiais, kad pats būtų arčiau mūsų. Todėl dvasios tėvas privalo būti vargšu, kad ne primestų savo paties dvasingumo koncepciją, bet būtų įrankiu, kuris užleidžia erdvę Tėvui ir kiekvienam padeda atrasti savo vienintelį pašaukimą Tėvo akyse. Dvasios tėvas mus moko priimti mūsų tikrąją gyvybę, kuri ateina iš Tėvo ir mus atsuka į Tėvą. Jis mums padeda numirti žemiškajam gyvenimui. Taip pat jis mus išmoko gyventi Jėzaus mirtimi, kuri tikrovėje yra gyvybės Šaltinis.

Jėzaus mirtis nėra vien paprasta žmogiška mirtis. Kitaip tebūtų vienu mirusiu daugiau. Tai mirtis, kurioje gyvena Šventoji Dvasia. Jis miršta kitaip nei mes. Jis suteikia mūsų gyvenimui, kaip ir mūsų mirčiai, naujos gyvybės šaltinį, lyg ugnį, kuri pradeda mūsų prisikėlimą dabar jau po Jėzaus Prisikėlimo.

Taip Kryžius tampa mūsų išgelbėjimu, būdamas mūsų išmintimi. Žodis „išmintis“ lotyniškai reiškia „suteikti skonį“, kaip tai daro druska. Mūsų gyvenimui reikia turėti skonį, paties Dievo skonį, kuris leistų mums atsisakyti savo skonio, kad įgytume Jėzaus gyvybės skonį. Tai daro Kryžių mūsų išganymu. Mūsų gyvenimas pasikeičia - įgyja Dievo skonį.

Nepamirškime, kad neturime dviejų gyvybių: neva žemiškos ir krikščioniškos. Teturime vieną gyvybę, kuri kartu su Jėzumi turi atrasti savo Šaltinį - Tėvo Širdį. Pirmiausia tam, kad galėtų nuolat atsinaujinti. Nebegalime gyventi kaip visi, nes po truputėlį savo tikėjimą išpraustume į žmogiškus ir žemiškus rėmus. Mūsų krikščioniškasis gyvenimas nėra skirtas tik žemiškajam pagerinti: tuomet jis nebebūtų išmintimi, o tik kompromisu. Jei trokštame sekti Jėzų iki Kryžiaus, reikia sutikti augti iš Tėvo ateinančioje gyvybėje ir menkėti pasaulio gyvybėje. esame pasaulyje, bet jau nebesame iš pasaulio, - štai mūsų kova, - tai paaiškina, kodėl galime susilaukti žmonių puolimo prieš krikščionis. Mes esame gyvesni nei visi kiti dėl Jėzaus Kryžiaus. Nepamirškime šv. Pauliaus žodžių: „Taigi kas yra Kristuje, tas yra naujas kūrinys. Kas sena - praėjo, štai atsirado nauja.“ (2 Kor 5, 17)

Kryžiaus slėpinys - tai mūsų gimimas Dievo Išmintyje, patraukiančioje visa prie savęs: „Kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus patrauksiu prie savęs.“ (Jn 12, 32)

Iš prancūzų kalbos vertė Margarita Aučynienė, Jonas Morkus